

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2:20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . 2.—
 V upravi prejemati mesečno . . 1:70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Iskrati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . . . po 18 v
 za dvakrat . . . . . 15 v
 za trikrat . . . . . 13 v
 za večkrat primoren popust.
 Poročna oznaka, zabavila, smrtneice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 v.
== Poslano: ==
 enostolpna pettivrsta po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno na-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vesni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Božič v vojni!

Božič se bliža, praznik ljubezni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravlja — bodisi iz tega, kar si je s trudom prihranil, bodisi iz obilja — darilo za tiste, ki so njegovemu srcu najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času, daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil tem vrlim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu

pol milijona kron.

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Za to je treba sodelovanja vseh! Z neznatnim številom tistih, ki nimajo dragega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino . . .

Zato prosí vojni oskrbovalni urad (IX. Berggasse 16), da bi se mu s tem namenom velikodušno in kar najhitreje naklanjala darila v denarju. Ta urad bode skrbel, da pridejo božična darila našim četam po oddelkih pravčasno v roke kakor drag pozdrav iz ljube domovine, kakor dokaz najiskrenejšega spomina, kakor znak upanja na veselo svidenje!

C. in kr. vojno ministrstvo, vojni oskrbovalni urad
 IX., Berggasse 16.

Na Dunaju, v oktobru 1914.

F. M. L. Löbl s. r.

Denarne darove sprejemajo tudi c. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani in politične okrajne oblasti. Taka denarna darila bi pa bilo izrečno označiti kot »božična darila«.

Na severnem bojišču.

Graški listi poročajo, da je nova grupacija nemške armade na severnem Poljskem končana. Rusi so z močnimi silami sledili do črte Kutno—Opoczno. Med Ploczkom in Skiernievicami so zbrali znatne čete. Na južnem Poljskem so Rusi prekoračili železniško progo Lodz—Ostrowice in

prodirajo sedaj proti črti Kielce—Klimon-
 tof. Ob spodnjem Sanu poskušajo te svoje
 operacije spremljati ob Visli navzgor. V
 bojih na Lysi gori, o katerih je poročal
 naš generalni štab, je en naš armadni zbor
 vzel nad 2200 Rusov.

V Galiciji je položaj nespremenjen. V
 Karpatih so se Rusi umaknili čez Bolehov
 do črte Uroz—Borisavl.

× × ×

Dunaj, 5. oktobra. (Kor. ur.) Uradno
 se 4. t. m. razglša: Sovražnik včeraj na
 Ruskem Poljskem ni motil pomikanja na-
 ših čet.

Neki naš armadni zbor je vzel iz bojev
 na Lysi Gori seboj kot vojne vjetnike 20
 častnikov in 2200 mož.

Na gališki bojni črti se je predalo pri
 Podbuzu (južno od Sambora) nad 200, da-
 nes jutraj pri Jaroslavu 200 Rusov. — Na-
 mestnik generalnega štaba: pl. Höfer, ge-
 neralni major.

Berolin, 5. oktobra. (Kor. ur.) Veliki
 glavni stan poroča z dne 4. t. m.: Na seve-
 rozhodnem bojišču se ni nič bistvenega
 pripetilo.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO O BOJIH.

Rusko uradno poročilo z dne 2. no-
 vembra poroča o hudih napadih Nem-
 cev na Vladislavov (ob vzhodni prusko-
 ruski meji). Onstran Visle, da gre
 ruska ofenziva naprej brez ovire: V
 okolici Opatova da so pa ruske čete za-
 dele na velik odpor Avstrijcev, ki so se
 ustavili z znatnimi močmi.

REDNE RAZMERE V ČRNOVICAH.

»Az Estu« poroča njegov dopisnik
 iz Črnovic: Dne 3. t. m. sem došel v
 Črnovice. Moje tukajšnje bivanje doka-
 zuje, da je železniški in brzojavni pro-
 met zopet obnovljen, najjasnejše pa
 brzojavka, ki sem jo iz Črnovic odpo-
 slal. Krvavo so bili odbiti vsi doseda-
 nji poizkusi, da zopet osvoje glavno
 mesto Bukovine. Prebivalstvo je zelo
 navdušeno. Mir se vrača. Večina trgo-
 vin je zopet odprta. Tudi poulični pro-
 met dobiva svojo staro podobo.

200 JAPONSKIH TOPOV V RUSIJI.

Barzini (Milan) poroča, da je dala
 Japonska ruski vladi na razpolago
 200 Kruppovih topov najtežjega kal-
 bra. Rusija odstopi za te topove Japon-
 ski polovico otoka Sahalina.

× × ×

Naše prodiranje v Srbijo.

Dunaj, 5. oktobra. (Koresp. urad.) Z
 južnega bojišča se 4. t. m. uradno poroča:
 Naše čete so v nadaljnjem svojem prodi-
 ranju južno in južozahodno od Šabca zo-
 pet zadele na sovražnika. Napad, ki se je
 takoj pričel, ugodno napreduje.

Med boji na Romanji je bilo skupno
 vjetih 7 častnikov in 647 mož, zaplenjenih
 pa 5 topov, 3 municijski vozovi, 2 strojni
 puški, veliko streljiva in vojnega materiala.

Črnogorcem je bilo odvzetih 1000 ko-
 madov živine, ki so jo hoteli vzeti iz Bosne
 seboj.

× × ×

V BELGRADU ZLETELO SKLADIŠČE SMODNIKA V ZRAK.

Iz Pančove se 3. t. m. poroča: Vče-
 raj se je čul iz Belgrada močan pok. Ni
 še znano, kaj da je povzročilo pok, a
 ker je prvemu poku sledilo več manj-
 ših eksplozij, se sklepa, da je moralo
 v Belgradu zleteti kako skladišče
 smodnika v zrak.

× × ×

AVSTRIJSKE MINE PROTI RUSKIM PODONAVSKIM PARNIKOM.

Sofija, 4. novembra. V Vidinu so
 od Donave sem slišali strašno eksplo-
 zijo. Čuje se, da so bile položene av-
 strijske mine, da uničijo ruske za Sr-
 bijo namenjene transporte po Donavi.

× × ×

AVSTRIJSKI LETALCI NAD BAROM.

Rim, 4. novembra. Tukajšnje črno-
 gorsko zastopstvo poroča, da so se zad-
 nje dni pojavili avstrijski letalci nad
 Barom in vrgli več bomb, ki baje niso
 napravile nobene škode.

Turki potopili rusko vojno ladjo »Sinop«.
 — Nemška velika križarica »York« za-
 dela ob mino. — Angleški podmorski čoln
 »D. 5« potopljen.

Sofija, 4. novembra. Tu se zatrjuje, da
 so Turki potopili veliko rusko bojno ladjo
 »Sinop«.

× × ×

Linjska ladja »Sinop« je dolga 101 m,
 široka 21 m, globoka 8.6 m. Vozi s hitrostjo
 16½ milje na uro, ima 12.807 konjskih mo-
 čí, 11.230 ton prostornine in 25 različnih

topov. Posadka šteje v mirnem času 632
 mož. V morje je bila spuščena leta 1887.

Berolin, 5. novembra. (Kor. ur.) Urad-
 no se poroča: Njegovega Velikanstva ve-
 lika križarica »York« je 4. t. m. dopoldne
 v zalivu Jade zadelo ob mino in se potopila.
 Po dosedanjih poročilih je rešenih 328 mož,
 več kot polovica posadke. Reševalna dela
 otežuje gosta megla.

Namestnik šefa gen. štaba Behnke.

× × ×

Velika nemška križarica »York« je bila
 spuščena v morje leta 1904. Dolga je bila
 123 m, široka 20.2 m, globoka 7.3 m. Imela
 je 21.015 konjskih moči in 9500 ton pro-
 stornine. Vozila je s hitrostjo 21 milj na
 uro. Posadka je štela 616 mož.

× × ×

London, 5. novembra. (Kor. ur.) Taj-
 nik admiralitete poroča: Včeraj zgodaj zju-
 traj je streljal oddelek sovražnega brodov-
 ja na topničarko »Halcyon«, ki pripada k
 obrežni straži in ki je bila na poizvedovalni
 vožnji. En mornar »Halcyona« je bil ranjen.
 Potem ko je topničarka sporočila navzoč-
 nost sovražnih ladij, so se te umaknile. Če-
 prav smo jih zasledovali s lahimi križari-
 cami, jih venar pred nočjo nismo mogli pri-
 siliti do boja. Najzadnja nemška križarica
 je pri umikanju položila veliko min. Vsled
 eksplozije min se je potopil naš podmorski
 čoln »D5«. Dva moža in dva častnika, ki
 so se nahajali na podmorskem čolnu, so
 bili rešeni.

Boji na zahodu še vedno neodločeni.

Pri bojih ob belgijsko-francoski obali
 so zavezniki, kakor smo že poročali, po-
 plavili ozemlje južno od Nieuporta. Nem-
 ške čete so se brez vsake zgube umaknile
 s poplavljenega ozemlja. To je bil zadnji
 obrambni pripomoček, ki bo pa zelo drag.
 Nemške operacije južno od Nieuporta so
 sedaj izključene, vendar pa za Nemce ni
 bistveno, če so v posesti tega mesta ali
 ne. Napravijo lahko ovinek in prodirajo
 dalje proti Dünkirchnu in Calaisu.

Boji, ki so se toliko časa koncentrirali
 skoro izključno na severu, se sedaj z iz-
 redno ljutostjo zopet pojavljajo na raznih
 točkah bojne črte. Posebno pri Soissonsu
 se je prelilo obilo krvi. Nemci so v nasko-
 ku zavzeli močno utrjene sovražne posto-
 janke, kjer so zaplenili tri topove in več
 strojnih pušk ter vjeli veliko število Fran-
 cozov. Tudi med Toulom in Verdunom so

LISTEK.

Vseh mrtvih dan na Dunaju.

V nedeljo in ponedeljek je bila na du-
 najskem centralnem pokopališču skoraj po-
 lovica prebivalstva zbrana. Tramvaj je v
 teh dneh prevozil čez 1 milijon ljudstva na
 mirodvor na jugovzhodu prestolice. Letos
 pa je bilo to romanje predvsem posvečeno
 številnim avstrijskim junakom, ki so na
 Dunaju podlegli ranam, zadobljenim v kr-
 vavih bitkah na severu in jugu. Mesto je
 tudi sedaj pokazalo svojo globoko pietetu
 in hvaležnost do onih, ki so žrtvovali svoje
 življenje za ohranitev ogrožene domovine.
 V par tednih je zrastel na desni od dr. Lue-
 gerja spominske cerkve krasen spomenik,
 ki je sicer le provizorično zgrajen iz lesa,
 a tako umetno, da ga vsakdo smatra za zi-
 dano stavbo. V sredi aleje se dvigajo kakih
 20 m visoko štirje orjaški stebri; med njimi
 stoji velikanska bela rakev; vse to pa krije
 ogromna cesarska krona, ki počiva na teh
 stebrih. Okolu stavbe pada z zelenjem po-
 raščen breg do aleje. Pred spomenikom go-
 rita dve 6 do 7 m visoki plamenici, za spo-
 menikom pa se raztezajo v polkrogu gro-
 bovi padlih vojakov, pokopanih po štiri in
 štiri vkup. Vsak grob nosi tablico z imeni
 umrlih junakov; mesto je te dni spremenilo

gomile v cvetoči vrt. Med njimi stojita dva
 topova, spominjajoča na grozoto vojne. —
 Ker spava tudi mnogo Slovencev, posebno
 od 17. pešpolka, na tem prostoru svojo več-
 no spanje, bodi mestu Dunaj in njega vz-
 gledni upravi izrečena najiskrenejša za-
 hvala slovenskega naroda.

Slike iz vojne.

Lakota in kuga v Belgiji.

Iz Bruslja poročajo:

V Belgiji je življenje od dne do dne
 težje. Začelo je primanjkovati živil in
 draginja je vznemirljiva. Moke vedno
 manj, in najboljši peki v Bruslju mo-
 ljejo otrobe. Ta kruh iz zmletih otro-
 bov je še enkrat dražji, kot dober
 kruh v mirnih časih. Riža, ječmena se
 sploh ne dobi več v nobeni trgovini, še
 manj pa soli. Kot sol služi neka rdeča-
 rumena mešanica, najbrže živinska
 sol. Sladkorja ni več in petrolej je štiri-
 rikrat dražji, zraven pa zanič! Na ce-
 stah je polno starčkov, žena in otrok,
 ki hodijo sestrđani okoli vbogajme
 prosit.

Po cestah leže na nekaterih kra-
 jih mrtvi psi, mačke, koze in konji že
 po 14 dni. Muh je na milijone, ki jih
 žro. Hlevi so polni mrtvih krav. Naj-
 hušje je, da so grobovi padlih vojakov

nezadostni. Trupla so komaj pokrita.
 Veliko vasi so zločinci oropali. V oko-
 lici Antwerpna umirajo ljudje vsled
 kuge brez zdravstva in brez postrežbe.
 Imoviti Belgijci so odpotovali.

Belgijski ministrski predsednik o vojski.

Belgijski ministrski predsednik je
 nasproti uredniku danskega lista »Po-
 litiken« dejal sledeče: Zaupam trdno
 kakor skala v solidarnost zaveznikov.
 Združiti se moramo v nerazdružen
 blok, zakaj če ne, se bo vojska po 10
 letih zopet iznova pričela. Prusija mo-
 ra postati po velikosti to, kar je bila
 pred Bismarckom. To je edino poro-
 šstvo za obstanek miru. Nevarnost ob-
 stoji v glavnem v pruskem duhu, ki s
 silo vtepajo Saksonski, Bavarski in
 drugim državam. Zveza nemških dr-
 žav se mora razrušiti.

O belgijskem kralju se je izrazil
 sledeče: »On trpi, toži pa ne. Sprva mu
 je bilo težko se odločiti, nazadnje je
 pa napravil ta korak, ki je vreden nje-
 govega imena, njegovega patriotizma,
 junaštva in slavne zgodovine njegove
 dežele.«

Belgijski ministrski predsednik
 tem prerokovanjem gotovo niti sam ne
 veruje.

Na bojišču sta se stara sovražnika sprijaznila.

Neki dunajski list prinaša poročilo z
 bojišča, kako sta se tam dva stara in strast-
 na sovražnika sprijaznila. Oba sta služila
 pri koroškem pešpolku št. 7. Bila sta imo-
 vita posestnika iz velikovške okolice. Ce-
 lih šest let je vladalo med njima smrtno
 sovraštvo. Ko se je leta 1907. Miha B. že-
 nil, si je vzel za ženo mladenko, katero je
 tudi njegov sosed Janez Kr. snubil. Od tega
 dne sta prejšnja prijatelja postala nepo-
 boljšljiva sovražnika. Kljubovala sta ne-
 prestano in sicer s tako strastjo, da sta že
 kar podivjala. Sedaj je sedel Miha v ječi
 in plačeval velikanske stroške, pa zopet
 njegov nasprotnik Janez. Vse poskušnje
 drugih sosedov in gospoda župnika, spravi-
 ti silna nasprotnika, so bile brezuspešne.

Letos sta bila oba poklicana pod oro-
 je, in sicer sta bila uvrščena v stotniji, ki
 sta bili vedno druga pri drugi na bojišču.
 Dne 8. oktobra sta bili obe stotniji pred
 Przemyslom. Na mestu, kjer je bila postav-
 ljena ta četa, je bil boj posebno srdit. De-
 vetkrat sta že bili obe stotniji poslani proti
 nekemu hribu, a vedno ste morali zopet
 nazaj. Končno so naši junaki zavzeli do-
 tični hrib. Storila se je že noč. V nočni te-
 mi se je na vsak korak slišalo jadikovanje,
 vzdihovanje in stokanje ubogih ranjencev;
 mnogi so se že borili s smrtjo.

Noč je bila zelo hladna. Tam pri po-

se vršili zelo hudi boji, v katerih se je Nemcem, kakor poroča nemški glavni stan, posrečilo odbiti vse sovražne napade.

× × ×

Berolin, 5. oktobra. Wolff poroča 4. t. mes. iz velikega glavnega stana dopoldne: Naši napadi na Ypres, severno od Arrasa in vzhodno od Soissons počasi toda uspešno napredujejo.

Južno od Verduna in v Vogezih so bili odbiti francoski napadi.

× × ×

Francosko uradno poročilo.

Pariški komuniké z dne 2. novembra popoldne poroča:

Na levem krilu se je 1. novembra nemška ofenziva z enako silo v Belgiji, v severni Francoski, zlasti med Dixmuiden in reko Lys nadaljevala. Napravili smo majhne napredke na celi fronti, razen pri vasi Messines južno od Ypres, kjer smo en del izgubili.

Sovražnik je napravil proti Arras, Lihons in Quesnoyen — Santerre velike napore, pa zastoj.

V centru smo nekoliko napredovali v smeri Tracy in Vat. Sovražnik naskoki med gozdom Aigle in Soissons in na višine Vailly se niso posrečili.

V okolici Reimsa, med gozdovi Argonov in na višini ob reki Maas je bilo včeraj opaziti večje delovanje sovražne težke artiljerije, katere uspeh pa ni bil znaten. V Vogezih smo zasedli postojanke, s katerih je sovražnik mesto Saint-Die bombardiral.

Iz bojev pri Iperu.

O bojih pri Iperu poroča dopisnik lista »Times«: Nemci so vrgli semkaj velike mase čet. Na vsako nemško potezo so odgovorili zavezniki s protipotezo. Zavezniki so bil v začetku v veliki manjšini, ampak hvala spretnemu vodstvu, v odločilnih trenutkih so bil vedno na pravem kraju. Angleška armada je bila sprva ob reki Aisni, kjer je zasedla ogroženo postojanko. Ravno pravi čas pa je prišla na sever, kjer se je ustavila, podpirana od Francozov in Belgijcev, prodiranju nemških čet. Boj je trajal več tednov. Nemci so postavili v boj vse svoje razpoložljive čete.

»Daily News« piše o tej bitki: Boj se vali sem in tje; izgube so grozne. Mesta in vasi, enkrat jih vzamejo Nemci, enkrat Francozi, enkrat Belgijci. Težko je reči, kdo je bil pred eno uro gospodar mesta; lahko prideš v nevarnost, da na svoje ljudi streljaš. Most razdre enkrat ena stranka in ga zopet postavi, drugi pa razdre druga stranka in ga zopet postavi. O bojih v teh krajih bi se dala napisati cela knjiga o junaštvih. Dan za dnem same nevarnosti od granat, ognja, dinamita! Infanterija se plazi kakor pes, ki je razdražen po vzduhu plina, postal besen. Vse ozemlje je razrito od strelnih jarkov in človek večkrat ne vé, ali je v njih prijatelj ali sovražnik. Gromenje topov je tako, da bi človek skoro oglušel...

Nemci so prišli na most: grmenje topov, žvižganje granat, rožljanje pušk je

toku v ozki dolinici med dvema gričema sta pri nekem grmu ležala dva ranjenca. Prvi je ležal vzrak, z glavo obrnjen proti vodi. Revez je bil v mučnem položaju. Imel je odstreljeno desno roko pri rami. Težko je sodel in polslišno klical na pomoč. Truplo mu je ležlo vedno bolj proti vodotoku. Vsak hip bi lahko utonil, ako ne pride skoro pomoč. Njegov tovariš pa je ležal na travniku zunaj potoka. Imel je zevajočo rano na prsih ter zdrobljeno levo nogo pod kolenom. Ta je bil tako močne narave, da je glasneje klical na pomoč. Ko je slišal mlo, a vedno bolj pojemajoče vzdihovanje ranjenca v strugi, je napel zadnje sile in se je spravil toliko k potoku, da je prišel z roko tovariša za nogo. Ranjenec v potoku se je v tem hipu toliko zavedel, da je pomoč blizu in se je napenjal in trdil, da je končno vendar splezal na travnik. Polslišno je vzkliknil: »Hvala ti, tovariš mili! Bog ti stotero povrni!« Nato je padel v nezavest.

Kmalu nato so se približali vojaki sanitetnega oddelka. Skrbno so obvezali oba težko ranjena vojaka. Pri motni svetlobi vojaške leščerbe sta ranjenca, ko sta se zavedla, pogledala drug drugega. In spoznala sta se: bila sta stara sovražna soseda. Oni, ki je ležal v potoku, je bil Miha, drugi pa Janez.

Nasleni dan sta že ležala v dve uri od bojne črte oddaljeni začasni bolnišnici drug poleg drugega. Miha je večkrat bil onesveščen. Tretji dan je prišel vojaški duhovnik k njima in ju spovedal. Spravila sta se z Bogom ter se tudi med seboj — sprijaznila. Podala sta si roko v spravo. Miha je četrti dan umrl vsled izgube krvi in ker se je k rani napravil prisad. Janezu pa so odrezali levo nogo nad kolenom. Sedaj leži v neki dunajski bolnišnici, kjer je pripovedoval o svoji in svojega soseda usodi dunajskemu časnikarju.

Odslej se ne bosta več sovražila...

strašno! Niti časa ni, da bi človek dožgal, ali so ljudje, ki padajo pred nami, ustreljeni od sovražnika ali od nas. Ali je most razrušen? Kdo ga je? Mi? S kom? Kdo to vé? Oblak dima se pokadi v zrak. So že zopet Nemci tu! Zopet boj iznova!

Nemški listi o položaju.

Berolin. Vsi nemški listi, ki govorijo o vojnem položaju, poudarjajo, da je celotni vtis ta, da Nemci na zahodu počasi, ampak stalno napredujejo. Razpoloženje in zdravje čet da je izborni. Izgube so ponekod velike, ampak one sovražnika v vseh bojih neprimerne večje. Vse govori zato, da je upanje za ugoden razvoj popolnoma utemeljeno.

Nemci zopet osvojili Rousselaere?

Po nekem nizozemskem poročilu je Rousselaere zopet v nemških rokah.

Hudi boji pri Rosebeke.

Rotterdam, 5. novembra. (Kor. urad.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča iz Aardenburga z dne 3. t. m.: že več dni se vrši pri Rosebeke, 10 km od Rousselaere, trdovraten boj. Topovi grome noč in dan. Število ranjenecv je veliko. Vsak dan krožijo nemški, angleški in francoski zrakoplovi nad Rousselaere. Kadarkoli streljajo na nemške letalce, napravijo leti cele oblake dima, da s tem zakrijejo zrakoplov.

Angleži dozdaj izgubili 60.000 mož.

Londonški list »Daily News« objavlja senačno poročilo, da so izgubili dozdaj Angleži 60.000 mož. Izguba je izredno velika, ker so mogli poslati Angleži na francosko-belgijsko bojišče 150.000 do 180.000 mož.

Obstreljevanje Ostenda.

Iz Oostburga se poroča, da bojne ladje še vedno obstreljujejo Ostende. Na vsem zahodnem Flandernskem se trese zemlja. Sodiijo, da se na zelo kratko daljavo strelja, ker se stebi dima blizu dvigajo. Prebivalstvo je popolnoma zapustilo Blankhenberge in Heyst.

Nemci razstrelili pomorski nasip v Blankenberghu.

»Agence Havas« obžaluje, ker so Nemci razstrelili v Blankenberghu pomorske nasipe, ko so prej poglani prebivalstvo, naj se odstrani. Nadalje poroča »Agence Havas«, da se je peljalo skozi Lüttich več demontiranih podmorskih čolnov in 39 topov.

Ogromna francoska ojačenja ob obali.

Rim, 4. novembra. »Corriere della Sera« poroča iz Dünkirchna, da so Francozi poslali tja ogromna ojačenja.

Nova francoska armada pod poveljstvom generala Pau.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Milana: Poročevalec lista »Corriere della Sera« poroča iz Dünkirchna, da je francosko armadno poveljstvo izklopalo takorekoč iz tal novo za boj sposobno armado. Čete, ki se v severni Franciji vojskujejo, so hrabre in bojaželine. Duša nove armade je general Pau, ki je ukazal zgraditi okoli Dünkirchna več kilometrov dolge utrdbe. (Flandernsko).

Obstreljevanje Reimsa.

Bordeaux. »Temps« poroča, da so pričeli Nemci v nedeljo in ponedeljek vnovič Reims hudo obstreljevati.

Saksonski vojni minister obolel na bojišču.

Berolin. Listi poročajo, da je saksonski vojni minister pl. Carlovitz na francoskem bojišču zbolel za srčno hibo. Podal se je na dopust v kopališče Mauheim.

Uničen senegalski bataljon.

Iz Berolina poročajo, da je bil pri Arras na bojno črto ravnokar došel senegalski bataljon popolnoma uničen.

Obupni poizkusi Belgijcev, da obdržijo svoje zadnje postojanke.

»Corriere della sera« objavlja zanimive podrobnosti iz Pariza ji doposlanega brzojavnega poročila o obupnih naporih belgijske armade, da reši svoje zadnje postojanke. Neki očividec boja ob obrežju opisuje obnašanje kralja Alberta tako-le: Na nekem malem oknu vidim bledega, melanholičnega častnika. Uniforma je bogata zlatih našivov. Sedel je na oknu in naslanjal odkrito glavo na roko. Gledal je ujetnike spodaj pod oknom. Bil je kralj Albert. Boben zaropota. Iz sosedne hiše prikorkajajo francoski in belgijski vojaki na trg. Razvrste se, obraze proti kralju obrnjene. Kralj vstane in nasloni svojo belo roko na okno. Veter mu pihlja po lasih. Z bobnanjem se meša gromenje topov. Zavezniki stoje nasproti Nemcem kake tri kilometre daleč od tu. Vojaki defilirajo pred kraljem. Kralj pozdravlja z roko, stoji nekaj trenutkov, zamišljen, ne da bi se bil premaknil in počasi ter utrujen zapre okno.

Meje Belgije zaprte.

Amsterdam. Handelsblatt poroča, da ne sme nihče Belgije prestopiti, ne zapustiti.

Turčija v vojski.

OKLIC RUSKEGA CARJA OB TURŠKO-RUSKI VOJSKI.

Ruski car je, kakor poroča naš korespondenčni urad, izdal povodom vojske s Turčijo oklic, ki izjava: Neposredno potem, ko je izvršilo turško brodoge zavraten napad, je dobil ruski poslanik v Carigradu povelje, da naj z vsem poslaniškim osebjem in z ruskimi konzulati v Turčiji zapusti otomansko ozemlje. Popolnoma mirno in z zaupanjem v božjo pomoč sprejme Rusija novi napad starega nasledovalca krščanske vere in vseh slovanskih narodov. Ne bo prvič, ko bo hrabro orožje Rusije premagalo turške tolpe. Tudi zdaj bo znalo kaznovati drznega sovražnika naše domovine. Oklic končno izraza nemajljivo zaupanje, da bo nepremišljeno vmešavanje Turčije le pospešilo za Turčijo usodno zmoto in pripraviло Rusiji pot, da od svojih očetov zapuščena mu vprašanja na obalah Črnega morja reši.

VOJSKA MED TURČIJO IN RUŠIJO SE ŠE NI NAPOVEDALA.

Iz dunajskih diplomatskih krogov se poroča: Iz Carigrada se še ni poročalo, da bi se bila med Rusijo in Turčijo vojska uradno napovedala. Dejstvo je, da so se že pričeli boji na Kavkazu in da turško časopisje proti trojnemu sporazumu zelo ostro piše. Visoka Porta je, da Italijo radi Libije pomiri, v Rimu obvezno izjavila, da Turčija ne vodi svete vojske, marveč da se brani le proti ruskemu in angleškemu sovražniku. Trije turški ministri so odstopili zato, da vstopijo v turško vlado močne osebnosti.

RUSKE ZAHTEVE.

»Večerje Vremja« v Peterburgu piše, da je stavila Rusija Turčiji sledeče zahteve: Vojni ladiji Goeben (Sultan Selim) in Breslau (Midilli) naj se razorožita, tripelententi naj se dovoli prost prehod skozi Dardanele, povrne naj se škoda vsled bombardiranja črnomske obali.

ODSTOP TURŠKIH MINISTROV.

Dunaj, 3. novembra. Iz Carigrada se poroča, da so doslej odstopili sledeči ministri: minister za javna dela Mahmud paša, poštni minister Toskan efendi, minister za trgovino in poljedelstvo Eubustani efendi. Začasno bodo drugi ministri vršili njih posle. Vzroki demisij niso znani. Danes se je vršil ministrski svet, ki mu je predsedoval zopet ozdravljeni veliki vezir. Govori se, da odstopi tudi finančni minister Džavid beg.

× × ×

TURKI ITALIJI.

»Tanin« objavlja uvodnik, ki naglašja, da je za Turčijo važno prijateljstvo Italije. Dokler ostane Italija zvesta svojim zaveznikom, lahko računa na prijateljstvo Turčije. Sedanji položaj nudi Italiji priliko, da se sprijazni z mohamedanskim svetom.

× × ×

NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK TURŠKI ARMADI.

Carigrad. Nemški prestolonaslednik je poslal vojnemu ministru Turčije, Enver paši sledeči brzojav: Peta armada in njen poveljnik pošiljata turški armadi bratski pozdrav.

× × ×

ANGLEŠKO URADNO POROČILO O OBSTRELJEVANJU DARDANEL.

London, 5. novembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Ob jutranji zori dne 3. t. m. je angleško - francosko brodoge na veliko daljavo obstreljevalo dardanelske forte. Forti so odgovarjali, ne da bi dosegli ladij. Zavezniki niso imeli nobenih izgub. Samo en strel je padel v bližino ladij. Dejanskega uspeha obstreljevanja ni mogoče doognati, vendar je bilo opaziti v nekem fortu močno eksplozijo z gostim dimom.

× × ×

PREHOD PREKO SUEŠKEGA PREKOPA?

Rim. Kakor poroča »Messagero«, koncentrirane so močne turške čete na egiptovskem in azijskem obrežju Sueskega prekopa. Čete imajo mnogo kamel in 300.000 vreč, napeljenih s peskom, katere mislijo zmetati v Sueski prekop. Proti takemu sezidanemu mostu bi mogli operirati komaj angleški topovi. Splošno se potrjuje, da stoji kedv popolnoma na strani Turčije.

TURKI PRIPRAVILI 100.000 VELBLODOV. — ANGLEŠKE BOJNE LADJE OB SUEŠKEM PREKOPU PRIPRAVLJENE.

London, 5. novembra. (Kor. urad.) »Exchange Telegraph« poroča iz Kaira: Čujejo se vesti, da so Turki zbrali ob meji 100.000 velblodov, da jih bodo vporabili pri prodiranju skozi puščavo. Angleške bojne ladje so pripravljene, da odgovarjajo na napad, če bi se Turkom posrečilo prodreti do Sueskega prekopa.

× × ×

RUSKI MORNARJI HOTELI ZAPRETI BOSPOR S 700 MINAMI.

Iz Carigrada poročajo »Frankfurter Zeitung«, da so izjavili ruski mornariški ujetniki, da je imela ladija Prut nalogo Bospor s 700 minami zapreti. To je pa preprečil turški torpedni lovec.

RUSKO BRODOVJE SE ZARADI MIN NE MORE GANITI.

Berolin, 3. novembra. Po vesteh iz Carigrada je turško brodoge po vseh pristaniščih Črnega morja položilo mine, tako da se rusko brodoge ne more ganiti. Doslej je v ustje reke Prut pribeglo 74 večjih in manjših ladij vlačiv, večinoma iz Jeni Ismaila in Novorosijskega.

× × ×

ODEŠČANI BEŽE V MOSKVO. — TURKI ZASEDLI EVROPSKO OBREŽJE ČRNEGA MORJA.

Preko Sofije se poroča: Veliko premožnih rodbin je pobežnilo iz Odeze, ko je mesto turško brodoge prvič obstreljevalo. Rodbine so bežale večinoma v Moskvo. Zelo resno gibanje se pojavlja med mornarji ruske trgovske mornarice. Trdi se, da je turška posadka zapustila trdnjavo Odrin in se podala v Midijo, da brani črnomoško obrežje. Grške naselbine v okolici Dardanel so turške oblasti izgnale. Iz Odrina v Carigrad je došlo 25.000 vojakov.

× × ×

TURKI VRGLI V SEBASTOPOL 116 GRANAT.

»Times« poročajo, da je ob obstreljevanju Sebastopola iz turških bojnih ladij padlo 116 granat v mesto.

× × ×

TURKI ZOPET OBSTRELJEVALI NOVOROSIJSK.

»Večno Vreme« objavlja uradno še nepotrjeno poročilo, da je neka turška ladja zopet obstreljevala Novorosijsk. Vrgla je v mesto do 200 strelcev. Žitno skladišče je poškodovano. Neka turška ladja je poizkušala napasti Sebastopol. Ko so pa streljali nanjo topovi iz trdnjave, se je odpeljala proti Kerču.

OBSTRELJEVANJE NOVOROSIJSKE. — ANGLEŠKI PARNIK »FRIDRICA« ZGOREL. — TOVARNE V OGNJU.

London, 5. novembra. (Kor. urad.) Angleški podkonzul v Novorosijsku poroča, da sta 30. oktobra dve turški križarici bombardirali pristanišče.

Angleški parnik »Fridrica« je bil obstreljen in je zgorel.

Tudi neka tovarna za železniške vozove in pletilnica za nogavice sta pričeli goreti.

Povzročena škoda znaša 4 mil.

× × ×

TURKI NAPRAVILI V RUSKIH PRISTANIŠČIH 100 MILIJONOV ŠKODE.

Carigrad, 4. novembra. V ruskih črnomoških pristaniščih povzročeno škodo cenijo na približno 100 milijonov kren.

× × ×

TURKI POTOPILI ANGLEŠKI PARNIK.

Carigrad. Uradno se poroča, da so Turki potopili v Aivatu (Mala Azija) neki angleški parnik. Prej so moštvo in blago izkrcali.

× × ×

TURKI ZAPRLI MOŠTVO RUSKEGA PARNIKA IN ANGLEŠKE TRGOVCE.

Carigrad. Turki so moštvo tu zaplenjene »Carjeve Olge« zaprli.

London. Angleški konzul v Mohamerah (Perzija) je brzojavil, da so Turki v Basti več angleških trgovcev zadržali.

× × ×

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 5. novembra. (Kor. urad.) Uradno poročilo glavnega stana pravi: Rusi so pričeli utrjevati svoje postojanke ob meji. Naši so jih pa vrgli nazaj pri Karaklisi in Ischanu. (Oba kraja ležita na turškem ozemlju blizu rusko-kavkaške meje). Morala in razpoloženje naših čet je izborni.

Nadaljna poročila pravijo, da so se obstreljevanja dardanelskih utrd udeležile angleške oklopnice in križarice: »Infexible«, »Indefatigable«, »Gloucester«, »Defence« in še neka druga križarica, dalje francoski oklopnici »Republique« in »Bouvet«, dve francoski križarici in osem francoskih torpednih čolnov. Sovražne ladje so izstrelile 240 krogelj. Posrečilo se jim pa ni napraviti niti najmanjše škode.

Naši forti so oddali samo 10 strelcev, od katerih je eden zadel neko angleško oklopnico, na kateri je nato sledila eksplozija.

× × ×

VSTAJA V ALZIRU.

»Corriere della sera« poroča iz Madrida: »Imparcial« poroča iz Alžira: Do-

mačini v Henijasci se branijo poslali za orožje sposobne može v francosko armado. 3000 domačinov se je uprlo. Zopet so morili orožnike. Proti vstašem so odposlali Francozi kavalerijo in artiljerijo.

× × ×

TURKI ODBILI RUSKI NAPAD PRI ERZERUMU.

Iz Berolina se poroča: Ruske čete so poizkusile blizu Erzeruma na dveh točkah prekoračiti mejo. Ruski napad je bil odbit.

× × ×

Erzerum je utrjeno glavno mesto turškega vilajeta Erzerum v turški Armeniji. Približno 8 kilometrov od mesta teče reka Evfrat. Erzerum šteje 40.000 prebivalcev. Pred vzhodno fronto Erzeruma leže v razdalji enega kilometra utrdb Nišav, Medšidje in Ahali, v razdalji dveh kilometrov leži večja skupina utrdb. Vse utrdbे so oborožene samo z novimi Kruppovimi topovi. Zgradili so v Erzerumu tudi velike vojašnice, skladišča in delavnice. Erzerum se smatra za ključ v Malo Azijo, ki brani pot v Carigrad. Iz Erzeruma v Carigrad znaša zračna daljina 1150 km.

× × ×

TURŠKA KRIŽARKA USPEŠNO OBSTRELJEVALA BATUM.

»Reichspost« poroča iz Carigrada: Neka turška križarka je 3. t. m. s popolnim uspehom obstreljevala važno rusko obrežno mesto Batum.

× × ×

Batum je glavno mesto ruskega Transkavkaza. Mesto leži ob zahodnem obrežju Črnega morja in šteje 30.000 prebivalcev. Mesto je pripadlo Rusom leta 1878.

× × ×

RESNI SPOPADI MED ANGLEŠKIMI VOJAKI IN ARABCI V EGIPTU.

V Kairi in Aleksandriji so se zelo resno spopadli angleški vojaki in Arabci. Na obeh straneh je več mrtvih. Oblasti pozivajo angleške turiste, naj zapuste Egipt. Pred Port-Saidom je angleško-francosko brodovje.

× × ×

PERZIJSKE ČETE PRI URMJI.

Frankobrod, 4. novembra. Kakor poroča »Nowoje Wremja«, je došel šejk Abdullah s 3000 jezdec v Urmijo.

(Urmia je poleg Tebrisa najvažnejše mesto perzijske province Aserbejdžan. Leži 20 km zahodno od istoimenskega jezera ter šteje 33.000 prebivalcev. Provinca Aserbejdžan leži med turško Armenijo in med Kaspiškim morjem ter meji na severu ob rusko gubernijo Transkavkaz. To poročilo pomenja tedaj pričetek perzijskih operacij proti Rusiji.)

× × ×

ANGLEŠKE KRIŽARICE OBSTRELJEVALE MESTO AKABA.

London. Admiraliteta naznanja z dne 4. novembra: Ko je prišla križarica »Minerva« pred mesto Akaba ob turško-egiptovski meji, je bilo mesto zasedeno od turških vojakov pod nemškim poveljnikom. »Minerva« je obstreljevala fort in čete. Mesto so izpraznili. Nato se je izkrca oddelek angleških vojakov, ki so fort, vojašnice, pošto in zaloge žita porušili. Sovražnik ima nekaj izgub, Angleži nobenih.

× × ×

ANGLEŠKE TOŽBE ČEZ TURČIJO.

London. Zunanji urad objavlja dolgo poročilo in naštevajo pritožbe proti Turčiji: Tripelententa da je zagotovila neodvisnost Turčije, če ostane nevtralna. V zahvalo zato da je Turčija neprestano nevtralizirala kršila in ruska mesta ob Črnem morju bombardirala. »Goeben« in »Breslau« sta bili vedna nevarnost za Angleže, namesto da bi Turčija nemške mornarje odstranila, jih je še več v Carigrad poklicala. Podpirala sta vojno pripravljenost Turčije nemški in avstrijski poslanik in pa turška vojaška stranka. Turčija je svoje čete odposlala iz Damaska in Mosula proti egiptovski meji. Pripravljen je napad na Sueški prekop od Akabe in Kaze. Vpoklicala je velike množice beduinov, jih oborožila in odposlala proti meji sinajski. Turki so razdelili tudi mine, ki naj bi se vrgle v akabski zaliv.

Ruski car na bojišču.

Peterburn, 5. novembra. (Kor. ur.) Car Nikolaj je došel v Minsk. Prisostvoval je božji službi v katedrali, nadzoroval bolnico, kjer je številnim ranjencem izročil svetinje sv. Jurija. Ob 1. uri popoldne je car med navdušenimi ovacijami nadaljeval svoje potovanje.

Rusija in Bolgarija.

RUSIJA Z BOLGARIJO ZELO VLJUDNO OBČUJE.

Iz Sofije se poroča: Ruski poslanik Savinski je prišel k bolgarskemu ministrskemu predsedniku, da mu izjavi zahvalo njegove vlade za nevtralnost Bolgarije v rusko-turški vojski. To priliko je ruski poslanik porabil, da je zagotovil bolgarski vladi, da če Bolgarija vztraja pri dobrohotni nevtralnosti, je lahko zagotovljena, da, ko se likvidira balkansko vprašanje, se bo Rusija nanjo ozirala.

GENERAL RADKO DIMITRIJEV V BOLGARIJI.

»Universulu« poroča njegov dopisnik iz Jassy: General Radko Dimitrijevič je prišel pred nekaj dnevi iz Rusije, ostal kratek čas v Jassyu, potem je pa odšel v Bolgarijo. Tukaj se z vso gotovostjo trdi, da potuje Dimitrijevič v važni misiji ruskega carja k bolgarskemu kralju Ferdinandu.

BOLGARIJA OSTANE NEVTRALNA.

Sofija, 5. novembra. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Bulgare« poroča: Voditelj opozicijske stranke so bili včeraj pri ministrskem predsedniku Radoslavovu, ki jim je razložil položaj Bolgarije v sedanjih razmerah. Opozicijski voditelji so imeli nato zborovanje, po katerem so sporočili časopisju, da je na podlagi izjave Radoslavova Bolgarija v sedanjem položaju odločna, da obvaruje striktno in lojalno nevtraliteto.

Angleži pode lasne ladje.

V Liverpool došli kapitan parnika »Ortega« poroča: Pluli smo po Atlantskem oceanu. Kmalu sta nam bili dve križarki za petami. Da jima uidemo, smo tako hiteli, da je pluskala voda na krov, a vse zaman. Vojni ladji sta bili hitrejši kakor mi. Vsaka bojna ladja je izstrelila en strel. »Ortega« se je morala udati sovražniku. Parnik se je ustavil in posadka je videla, da se zasovraženi Nemci približujejo. Kdo naj popiše presenečenje zasledovalcev in zasledovalcev, ko se pokaže, da sta bili zasledovalki angleški križarki »Glasgow« in »Monmouth«.

Vstaja Burov.

Buri so razdrli železnico Vredelfort-Kronstadt. Vstaši so bogato preskrbljeni s puškami in municijo.

Kitajci proti Nemčiji.

Na zahtevo Japoncev (poročilo iz Pekinga), je kitajska vlada prepovedala kitajskim časopisom objavljati nemška vojna poročila.

Zarola na Koreji proti Japonski.

Na Koreji so odkrili obširno zaroto proti Japonski. Izvršile so se obširne aretacije. Niti zarote vodijo v Rusijo.

Španija ostane nevtralna.

London. »Morningpost« piše iz Madrida: Skoro vsi politiki so za nevtralnost. Nekateri zahtevajo celo, da Španija za obrambo nevtralitete mobilizira. Drugi so proti temu, češ, da bi bil to začetek vojaškega vmešavanja.

ŠPANSKI PARLAMENT IN NEVTRALNOST ŠPANSKE.

Madrid. V zadnjem ministrskem svetu je izjavil predsednik Dato, da bo vladanevtralnost Španije pred parlamentom potrdila.

Junaška bramba Tsingtau.

»Daily Telegraph« poroča iz Pekinga 30. oktobra: Kitajski časopisi iz Šangtunga poročajo, da ogenj nemške artiljerije načrtoma uničuje vse sprednje japonske utrdbे pri trdnjavi Tsingtau in da zato vsak napad zavlačuje za nedoločen čas. Planota za Tsingtauom je posejana z minami, ki so zvezane z električnimi žicami. Peterburška brzjojavna agentura poroča iz Tokio: Japonci so začeli hudo naskakovati fort Iltis, ki je najmočnejša obramba trdnjave. Pred naskokom je bilo hudo obstreljevanje, ki je fort Iltis spremenilo skoro v razvaline.

Iz Tokia se poroča: Obstreljevanje je povzročilo blizu pristanišča požar. Eksplozirale so tudi petrolejne zaloge. Utrdba Siaochau gori. Izginila je neka nemška topničarka, ki je zgubila dimnik.

Boji v Skadru.

»Gazetta del Popolo« poroča iz Skadra: V mestu vlada vojno stanje. Katolici in mohamedanci so vsak zase utabor-

jeni. Tabora sta zastražena ponoči in podnevi. V soboto je bil ranjen neki iman, vsled česar so se pričeli hudi boji. Ranjenih je bilo šest, ubiti so pa bili štirje mohamedanci. Izgube kristjanov niso znane. Zbili so se tudi pred mestno hišo. Vse trgovine so zaprte. Ker se bližajo mestu Malisori, se je bati resnih dogodkov.

Najnovejša poročila.

NEMŠKI KRIŽARJI NALOŽILI PREMOG V AMERIKI.

Santiago de Chile: Nemški križarji: »Scharnhorst«, »Gneisenau« in »Nürnberg« so pripluli v luko. Obiskala sta jih nemški konzul in poslanik. Ladije so si nabavile nato vse potrebno.

NEVTRALNE DRŽAVE PROTESTIRALE PROTI ZAPRTJU SEVERNEGA MORJA.

London, 5. novembra. Nevtralne države so protestirale proti zaprtju mednarodnega Severnega morja.

DELOKROG VOJAŠKIH SODIŠČ SE RAZŠIRI.

Izšla je cesarska naredba, po kateri pridejo težki zločini civilistov, ki se izvrše na bojišču in njega okolici, pred vojaško sodišče. Ta naredba ugasne, kakor hitro začne civilno sodišče redno poslovati.

NEMŠKI GENERAL RANJEN.

Straßburg. Wolfov urad: General pl. Deimling je ranjen od granate v stegno. Rana je malenkostna; general ostane pri armadi.

PRAŠKI ŽUPAN KONDOLIRAL NEMŠKI KAZINI.

Praga, 4. novembra. Praški župan dr. Groš je ravnateljstvu praške nemške kazine poslal toplo sožalno izjavo o priliki smrti dvornega svetnika dr. Adolfa Bachmanna.

MONARHISTIČNO GIBANJE NA PORTUGALSKEM.

Iz Madrida: V Chavesu so ponovno proglasili kralja Manuela za portugalskega kralja. Iz Oporta so odšle čete v Chaves.

KOLERA.

Dunaj. Notranje ministrstvo poroča: Dognali so se sledeči slučaj kolere: 9 na Dunaju, 2 na Nižjem Avstrijskem, 9 na Češkem, 7 na Moravskem, 3 v Šleziji, 46 v Galiciji.

JAPONSKA UPRAVA NA MARIANIH.

Na otokih »Mariani« je imenovan japonski civilni guverner, kateremu je pridelenih 80 japonskih uradnikov. Na otoke je odšlo 1100 japonskih izseljencev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

L.: V nedeljo pisano pismo nismo dobili.

Dnevne novice.

+ Prestolonaslednik Karel Franc Jožef ob bojni črti v Galiciji. Takoj po svojem obisku v Pulju se je podal na cesarjevo povelje prestolonaslednik Karel Franc Jožef v Galicijo, da v cesarjevemu imenu pozdravi čete. Obiskal je celo fronto ob Sani. En dan se je mudil v trdnjavi Przemysl. Prestolonaslednik je obiskoval tudi bolnišnice, kjer si je pridobil s svojo ljubeznivostjo srca vseh.

+ V obrambo duhovščine. Vodstvo obrambnega društva za duhovnike lavantinske škofije je dobilo od preč. kn.-šk. sekovskega (graškega) ordinariata v Gradcu ta-le dopis: »Z ozirom na vlogo z dne 16. septembra t. l. se naznanja, da kn.-šk. sekovski ordinariat obžaluje članek profesorja dr. Ude-ja, ki je izšel dne 1. septembra 1914 v »Bonifatius-Korrespondenz« in da bo ukrenil, kar je potrebno, da bo imenovani zopet popravil storjeno krivico.«

+ Duhovniške vesti. Č. g. Anton Zupanič je prestavljen kot kaplan ob Sv. Andražu v Slov. goricah v Dol pri Hrastniku; č. g. Anton Somrek, začasni kaplan v Rušah, je prestavljen kot kaplan v Šmartin pri Velenju.

+ Junaška Kranjca odlikovana z zlato hrabrostno svetinjo. Četovodja Rudolf Kovačič, ljubljanskega deželno-brambnega polka št. 17, je napadla z njegovim vodom stotnija kozakov spredaj, ena pehotna stotnija in dve strojni puški pa na levem krilu. Četovodja Kovačič je držal svojo postojanko nad dve uri in se je šele umaknil, ko sta bila ostala dva voda na varnem. Rezervni desetenik Emil Klopčauer, ljubljanskega pešpolka št. 17, je s svojim polvodom zadrževal močno rusko premoč na nekem griču z ognjem svojega polvoda tako dolgo, dokler se ni poveljniku stotnije posrečilo, da je došel brez nevarnosti na grič. Stotnija je ostala tam pet ur. Desetenik je med tem časom izvedel v močnem ognju dva nevarna patrolna pohoda in je o polo-

žaju boja natančno poročal. Ob obeh patrolnih pohodih je kljub številnim ruskim kozaškim patroljam zaplenil tri vozove municije.

+ Odlikovani slovenski domobranec, o katerem smo včeraj poročali, je po stanu usmiljeni brat, Jakob Belec iz Gradca. Odlikoval se je posebno v bitki pri Dobrowki. Kot redovnik nosi Belec ime: brat Berthold.

+ Učiteljska imenovanja na štajerskem. Imenovani so: prov. učiteljica v Šmarju pri Grobelnem Zofija Debelak za definitivno učiteljico istotam; definitivni učitelj pri Sv. Andreju v Slov. Goricah Anton Kovačič za nadučitelja istotam; def. učitelj pri Sv. Kunigundi Fran Golec za nadučitelja istotam in učiteljska suplentinja v Konjicah Ana Jaklin za definitivno učiteljico.

— Proti obzekovanju. V torek, 3. novembra, se je vršila pred mariborskim okrajnim sodiščem kazenska razprava proti gospej Karolini Mützel, soprogi vpokojenega č. in kr. majorja. Tožil jo je odvetnik dr. Vladimir Sernec radi tega, ker ga je imenovala v pogovoru z gdnco. Volčičevo »lopova, svinjo, srbskega špijona« in trdila, da je prišel dr. Sernec v preiskovalni zapor k vojnemu sodišču v Gradcu radi tega, ker se je dal uporabiti za srbsko špijonažo in dostavila, da ta lopov (dr. Sernec) ne bo ušel zasluženim kazni. Dr. Sernec je povdarjal v obtožbi, da sploh nobenega Srba ne pozna, da ni bil nikoli v svojem življenju niti posredno niti neposredno v nobeni zvezi s Srbijo, da niti ustmeno niti pismeno ni občeval z nobenim Srbom itd. Obtoženka sama niti k obravnavi ni prišla, ampak je bila zastopana po odvetniku. Izgovarjala se je z bolehnostjo in nervoznostjo. Obsojena je bila na 80 K globe ali v slučaju neziterljivosti na osem dni zavora.

+ Na Sv. Goro pri Gorici pride v nedeljo, dne 8. t. m. procesija solkanske župnije, da se priporoči nebeški Pomočnici za zmago našim vojakom zoper vse sovražnike našega cesarstva. Slovesno sv. mašo bo imel prevz. nadškof dr. Fr. Sedej, slavnostni govor mil. g. prošt in dež. glavar dr. Al. Faldutti.

— Naši junaki v Črnigori. Avstrijski junaki, ki so se na naši bojni ladji »Zenta«, katera se je, kakor znano, potopila v Jadranskem morju, tako junaško borili, se nahajajo v Danilovem gradu v Črnigori. Med temi vjetniki se nahaja tudi več Slovencev in celo nekaj Štajercev. Dosedaj smo izvedeli za sledeče: pomorščak Kramar Janez, doma iz Dobrne pri Celju, ranjen; pomorščak Črtalič Rudolf, doma iz Brežic ob Savi; pomorščak Bauer Ernest, doma iz Velikovca na Koroškem. Drugi so doma iz Kranjskega in Primorskega.

Prvi sešitek Svetovne vojske. Po pomoti je objavila sobotna številka »Slovenca«, da je izšel prvi sešitek te knjige. Vsled mnogoštevilnih reklamacij naznanjamo, da izide ta sešitek, kakor smo prvotno naznanili, dne 10. t. m. popoldne, drugi sešitek pa 18. t. m. Sešitek je po vsebini silno bogat in obsega vso predzgodovino vojske kakor tudi prve boje v Srbiji do bojev pri Višegradu. Vsi sešitki bodo tudi bogato ilustrirani. Bogata vsebina in fina tipografska oprema, ki bo dičila to knjigo zahteva veliko časa in vsled tega prvi zvezek ne more poprej iziti, da so premagane prve glavne tehnične težkoče. Saj smo že prvotno naznanili, da prvi zvezek ne more iziti takoj začetek novembra, hitro pa mu bo sledil drugi zvezek, nadaljni sešitki pa točno 1. in 15. vsakega meseca.

— Musterung = Prebiranje. V zadnjem času prinaša slovensko časopisje večkrat novice o »pregledovanju«, »ogledovanju«, »izbiranju« itd. tistih, ki so leta 1878. do 1890. rojeni. Nemški izraz Musterung pa pomeni več nego samo izbiranje ali ogledovanje. Menim, da je edino pravilna beseda prebiranje. Pletersnik navaja o njej pomen, ki očrta natanko pojem nemške »Musterung«, namreč: »Immer das Schlechte absondernd auslesen, sichten«. Tudi Wolf-Cigaletov nemško-slovenski besednjak ima za »Mustern« izraz »prebirati«. Predlagal bi torej, da se ta pregnantni izraz uvede kot izključni prevod besede Musterung.

— Tožbe zaradi dolgov na stanarini. Tržaško sodišče je v dveh urah odbilo 80 tožb zaradi dolgov na stanarini vojaških vpoklicancev, in sicer na temelju cesarskega patenta od 28. julija t. l.

— V konkurzu je črevljarski mojster Potonik v Ormožu.

— Slovenski domobranci — junaški. Z hrabrostno kolajno prvega razreda so bili odlikovani naslednji slovenski domobranci (domobranski pešpolk št. 21): Narednik Jožef Dernovšek, frajtar Jožef Vidar, pešec Franc Povše in pešca-pijonirja Anton Praznik ter Matija Zaplotnik. V nesem nočnem boju se je Dernovšek po hudi borbi obranih ujetništva. Ruski, mnogo močnejši oddelek je obkolil njegovo patru-

ljo, ki je štela samo deset mož. Sovražni častnik je že pozval Dernovška, naj se uda. Ta pa je s svojimi junaki naskočil Ruse z golim bajonetom. Rusi so zbežali, a mnogo je bilo mrtvih, ranjenih in ujetih. Pozneje se je Dernovškovi četici posrečilo, da je rešila 30 Avstrijcev, ki so že bili od Rusov ujeti.

Ranjeni slov. učitelj v ruskem vjetništvu. Ranjeni slovenski učitelj na Raniviku Andrej Visočnik, ki se nahaja sedaj v ruskem vjetništvu, piše svojemu tovarišu sledeče: Dragi tovariš! Dolgo je že, odkar mi ni bilo mogoče pisati domačinom, a še dalje, odkar sem od odmačih sprejel zadnje pismo, a vendar sem med Vami v lepi, hriboviti ljubi Stajerski vsak trenutek. Daleč sem od Vas, daleč v tujem svetu, in o sedanjem boju ne vem ničesar, kajti ranjen sem in vjet in sicer še daleč naprej od Moskve, kjer sem ležal dva tedna. Ranjen sem bil dne 9. septembra v desna prsa in v nogo. Z odličnimi pozdravi, tvoj Andrej Visočnik.

Na severnem bojišču je padel kot junak dne 17. oktobra Jožef Lončarič, doma iz občine Velika dolina. Previdel ga je in pokopal nekdanji velikodolinski kaplan dr. Kulovec. Lončarič je bil dober zidar, priden in varčen. — Isti dan je bil kot junak ranjen na obe roki in nogi tudi Franc Burja, doma iz občine Velika dolina. — Na severnem bojišču je bil ranjen abs. jurist, praporščak Slavko Naglič, sin tukajšnjega mestnega kontrolorja g. Nagliča. Zadet je v roko, odtrgan mu je en prst. — Ranjena sta nadporočnik 17. pešpolka Adalbert Kolenc in nadporočnik 18. dom. pešpolka Fran Ravnihar. — Na severnem bojišču je padel koroški deželni poslanec Polt nigg.

Gosp. nadžupnik Fr. Korošec je dobil drugorazredni častni znak (križec) za zasluge »Rdečega križa«, kateremu je nedavno daroval 1035 K z vložno knjižico hranilnice kozjanske in je postal pospeševalec istega križa. V zahvalo za to odlikovanje je dal zdaj 300 K za obleko o Božiču onim šolarjem, katerih očetje so zdaj v vojski.

V seznamu izgub št. 43 in 44 se nahajajo med drugimi tudi sledeči: Nadporočnik Jasnič Anton, 32. pp., ranjen; stotnik Jernejčič Rihard, 32. pp., iz Pulja, ranjen; Bračko Ignacij, 22. pp., Konjice, ranjen; Bregant Hermenegild, 22. pp., iz Gorice, mrtev; Pelc Alojzij, 22. pp., ranjen; Potočnik Anton, 22. pp., mrtev; Potočnik Janez, 3. dom. p., iz okolice Maribora, ranjen; Šebenik Alojzij, 22. pp., iz Logatca, ranjen; Hojsnik Mihael, 3. dom. p., ranjen; Speglič Franc, 22. pp., iz Celja, ranjen.

Olajšave pri dopolnitvi skušnji enoletnih prostovoljcev. V sedanjih izrednih razmerah se tistim, ki vstopijo predčasno vsled pregleda najmlajših letnikov obvezancev črne vojske kot enoletni prostovoljci v vojno službo, v utemeljenih izrednih slučajih odpusti skušnja v drugem jeziku, če niso imeli prilike, da se nauče drugega jezika. Prošnje naj se službenim potom vložijo pri vojaškem poveljstvu.

Nadporočnik Pfeifer umrl. Minoli petek je v Bielini v Bosni umrl nadporočnik Alfred Pfeifer iz Leskovca. Bil je večkrat v ognju, nazadnje 19. t. m. na Črnem vrhu. Vsled premnogega trudapolnega odpora je obnemogel in dober teden nato je na otrpjenju možganske mrene svojo blago dušo izdihnil v bolnišnici. Pri pogrebu je bil oče gospod Ivan Pfeifer, posestnik in c. kr. poštar v Leskovcu. Naše sožalje!

Izpuščen je iz zaporov deželno-brambnega sodišča v Gradcu Ignacij Kosi, ekonom iz Celja. Odpuščen je bil brez vsega zaslišanja.

Oblasti v Kotoru so se preselile v Dubrovnik.

Nesreča na lovu. Znanemu nimrodu iz Višnje gore gospodu »Višnjaju«, sodelovalcu pri »Lovcu«, razpočila se je na dan sv. Huberta na lovu cev za kroglo pri trocevkni in mu levo roko hudo poškodovalo. Zdravi se v deželni bolnišnici v Ljubljani.

Na južnem bojišču je padel borzni disponent »Živnostenske banke« v Trstu Josip Ledvina.

Dopisovanje z vojnimi vjetniki. Mednarodna posredovalnica (agentura) za vojne vjetnike v Genfu vodi še vedno po-

izvedovalno in poročevalno službo med vojnimi vjetniki in njih rodbinami, a opozarja prizadete na to-le: Neobhodno potrebno je, da rodbine prej pri lastnih četah dobe zagotovilo, da se smatra pogrešan vojak za vjetnika, predno se obrnejo na agenturo, po pojasnilo. Direktno občevanje s pismi, zavoji in z denarnimi pošiljatkami med vjetniki in njih rodbinami je zdaj uradno dovoljen in se ga torej rodbine lahko poslužujejo.

Direktna zveza vlakov Dunaj—j. k.—Pulj. S 5. novembrom t. l. bosta vozila v zvezi na južno železniško iz Dunaja oziroma na Dunaj vozeča br-zovlaka št. 5 in 6 na progi Divača—Pulj vlaka št. 315 in 302 z vozovi I, II. in III. razreda pa od 1. maja 1914 veljavnem voznem redu, s čemur se je upostavila direktna zveza vlakov med Dunajem in Puljem (iz Dunaja j. k. odhod ob 9. uri 30 minut zvečer, prihod v Pulj ob 1. uri 42 minut popoldne, odhod iz Pulja ob 6. uri 38 min. zvečer, prihod na Dunaj j. k. ob 9. uri 10 minut popoldne. Imenovana vlaka imata direktno vozovo I, II. in III. razreda iz Dunaja južni kolodvor v Pulj in obratno.

Kdo kaj ve, kam je odšla Ivana Berne, 24 let stara dekle iz Senožeč. Šla je od doma 27. oktobra t. l. ob pol 8. uri zvečer in od takrat ni nobenega sledu o nji. Oblečena je bila priprosto, postave je majhne. Po stanu je šivilja. Kazala je s svojim obnašanjem zadnje dni, da se ji je zmešalo. Sicer je bila pa tiha in delavna. Kdor kaj ve, se prosi, naj sporoči njeni materi Mariji Berne, Senožeče št. 158.

Ljubljanske novice.

Ij Odredba glede točenja pijač in dajanja jedil vojaštvu po 8. ur izvečer. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je odredila z dne 1. t. m. št. 31.708, da gostilničarji, krčmarji, kavarnarji in izkuharji osebam moštva oborožene sile (vojakom) brez šarže — enoletne prostovoljce izvzemši — od 8. ure zvečer naprej ne smejo dajati pijač in jedil ter, da ti ne smejo trpeti, da bi se zgoraj navedene osebe po 8. uri zvečer zadržavali v njihovih lokalih. Ta prepoved stopi v veljavo dne 5. t. m. in velja za vseljubljansko razširjeno mestno področje, ne nanaša se pa na prostore bufeta na ljubljanskem glavnem kolodvoru, ki so dostopni le s kolodvorskega perona. Prestopki se bodo strogo kaznovali pri obrtni oblasti.

Ij Samounor neznanca. Včeraj popoldne je iz Hradeckega vasi branjevec Matija Cerar opazil, ko je prišel za klavnico, kako je nek neznan človek skočil na tem kraju v Grubarjev prekop. Ljudje so ga gledali, kako se je potapljaj in ker mu zaradi narastle vode ni bilo moč dati pomoči, je izginil v valovih. Kdo je utopljenec, se še ne ve in tudi njegovega trupla še niso dobili iz vode.

Ij Umrl je vojaški rekrut 97. pešpolka Bamberich Anton, 22 let star, doma iz Istre.

Ij Predrzní tatovi. Predsinočnjem so neznaní »črni bratje« na Glincah vdrli v Tribučovo tovarno za beton in umetno kamenje, ter tam odrezali velik transmijski jermen, vreden 120 kron. Ko so izvršili svoje delo in hoteli jermen odnesti, je pričel v tovarno domači delavec, katerega so se tatovi prestrašili in zbežali.

Gospa ali gospica,

ki zna dobro šivati perilo, je zmožna slovenščine in nemščine ter je sposobna za vodstvo šivalnice, se sprejme proti dobri plači. — Ponudbe pod »Trajna služba št. 3010« na upravništvo »Slovenca«.

Due elegantni stanovanji

obstoječi iz 3 in drugo iz 4 sob, poselske sobe, verande in pritlikin in z električno razsvetljavo se oddasti za februarjev termin. — Natančneje se izve v »Hranilnici kmečkih občin« Dunajska cesta 38. 3080

Sprejme se dekle

katera zna nekoliko šivati in pisati. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3098.

Odda se lepo

stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje, poselske sobe, kopalnice in z vsemi pripadki takoj ali za februarjev termin. Kuha in lika se lahko na plin, Kje, pove uprava lista pod št. 3099. 3099

2 mesarska pomočnika 2

se sprejmeta takoj proti dobri plači. — Več pove »Vnovčevalnica za živino v Ljubljani«, Dunajska cesta 30. 3097

Mlad trgovski pomočnik

mešane stroke, absolvent I. letnika trgovske šole, dober detajlist, želi nastopiti mesto takoj ali pozneje. — Ponudbe pod št. 3102 na upravništvo »Slovenca«.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEMPERZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Vzdržlj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo
Seydlin
Izd. lovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Pri epidemijah in vseh
nalezljivih boleznih
Mattonijeva je odlično zabra-
njevalno sredstvo
Giesshübler - kiselica
Zaloga v Ljubljani pri gg. Ant. Šarabon, Mih. Kastner, P. Lassnik.

V nepopisni žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena, predobra in nepozabna soproga, mamica, sestra in teta, gospa

MICI REBEC roj. JUH

posestnica in trgovčeva soproga

danes ob pol 8. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bode v petek, dne 6. novembra t. l. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na litijsko pokopališče.

V svoji rodbinski žalosti prosimo tihega sožalja.

V Litiji, dne 4. novembra 1914.

Janko Rebec, posestnik in trgovec, soprog (sedaj v vojni). — Demi, Božidar, sinova. — Ženica, hčerka. — Ana Juh, sestra. — Leopold Juh, prozni mojster južne železnice, brat. — Ostali sorodniki. 3101

ADVOKAT

DR. FRAN

KSOU. POČEK

LJUBLJANA

3095

vljudno naznanja, da je

: premestil svojo pisarno :

iz Starega trga št. 30.

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 11, zraven hotela »Lloyd«, na vogalu v Kolodvorsko ulico.

Naznanilo otvoritve! Podpisani vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da bom v petek 6. t. m. otvoril v Mengšu (preje pri Pečniku)

GOSTILNO

kjer se bodo vedno dobivala gorka in mrzla jedila ter točila različna najboljša vina in pivo. Na razpologo so tudi sobe za prenočevanje tujcev. Pri gostilni se nahaja tudi velik hlev.

Za obilen obisk se najvljudneje priporoča Josip Kralj, gostilničar.

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega | edino moderno domače podjetje te stroke | ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalo- | nogo pritežnih izdelkov. Cene, ker je bla- | obuvala za dame, gospode in otroke na | tovarno P. Kozina & Ko. v Trzinu. Tvrđ- | go samolastnih, najboljših in za vsako | go naravnost iz tovarne, brez konkurence.